

grupperforløb, som inkluderer og appellerer til alle de gravide, som er interesserede i at deltage. Men de gravide giver ofte udtryk for at have fået bedre og mere netværk ud af forløbene, hvor de som regel fortsætter med at have kontakt med hele gruppen eller nogle af de andre mødre fra gruppen længe efter fødslen. Så grupperne har helt sikkert deres berettigelse, både socialt og sundhedsmæssigt. Bogens svaghed er layoutet, som umuligt kan appellere ret meget til vores kommende kollegaer i 20'erne. Indholdet er virkelig relevant, men kunne godt stilles lidt mere appetitvækkende og læservenligt op.

Anmelder Karen Ingversen, jordemoder og MSc.

Dit sunde barn – sådan!
Af Rose Maimonide
Healthy Growing Tribe Books
2015
237 sider
Vejledende pris 350 kr.

Forventningerne var store, da jeg sad med 'Dit sunde barn – sådan' i hænderne. Forfatteren, tidligere kaldt Rebecca Persson, har nemlig skrevet min uundværlige, og efterhånden meget gennemlæste bog, "BABY – 100 % naturlig uden tilsætning". Førstehåndsindtrykket af bogen var heldigvis meget positivt. Den har et flot design med hardcover og tykke, farvede papirsider. Der er smukke og farverige billeder, og generelt ser den tilpas "øko" ud i sit udtryk. Ser man nærmere bag i bogen, kan man også se, at bogen har svanemærket, FSC stemplet og Rainforest Alliance Certified. Denne meget gennemførte og grundige stil gør sig gældende i hele bogen. Det

er tydeligt, at der ikke er overladt noget til tilfældighederne, men at bogen hele vejen igennem er meget gennemarbejdet. Bogen er skrevet til familier, der ønsker at give deres børn en naturlig sund opvækst uden kemi. Hvor barnets immunforsvar styrkes, man bliver fri for sygdom og får mere overskud og nærvær i familien. Ja tak, tænker jeg! Bogen indeholder afsnit om mad, kosttilskud, god kemi i hverdagen, immunforsvaret, hjælp til de mest almindelige sygdomme og opskrifter. Bogen kan læses fra ende til anden eller man kan slå op, der hvor man har interesse. Bogen har et skønt, levende udtryk med masser af små bokse med hverdagstips og "vidste du..." fakta. Forfatteren er velargumenterende, og der er ingen tvivl om, at hun har viden og fagligt belæg for sine udsagn. Forfatteren er god til at komme med alternative løsninger, hvis man ikke orker den fulde pakke eller ikke har økonomisk mulighed herfor. Generelt er der gennem hele bogen oplistet flere muligheder, når man skal ud og anskaffe sig bæredygtig og kemifri udstyr til familien. Alligevel må jeg dog indrømme, at jeg sidder med en følelse af, om jeg nu kan overkomme alt det. Kan jeg virkelig få min 2-årige til at drikke al den fiskeolie og har jeg selv overskuddet til at lave 'Hafferlaffens falaffelvafler' til morgenmad og 'brændenældekijs' til snack. Det er jo et personligt spørgsmål, men bogen må siges at fremlægge muligheden lige foran mig – og oven i købet virkelig faglig velargumenteret. Det skal den have stor ros og tak for. Bogen er ikke jordemoderfaglig, men bidrager til debatten om kemifri hverdag, som må siges at være relevant for gravide og småbørnsfamilier.

Anmelder Fie Skat Hjørnet, jordemoder

Døden i et professionelt perspektiv – de svære valg
Af Jacob Birkler
Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck
158 sider
Pris 199,95

Som titlen angiver, handler bogen om de mange valg og dilemmaer, der knytter sig til arbejdet med omsorg for døende og pårørende. Herunder situationer hvor spørgsmål som behandlingsstop, eutanasi, organdonation, genoplivning mv., rejser sig.

Birkler belyser disse situationer med stor grundighed, og som læser efterlades jeg med følelsen af, at er der et generelt budskab til de sundhedsprofessionelle, er det, at vi må forsøge at forstå patienten mere end at bestrebe os på at forklare. For med forståelsen rummes patientens perspektiv, og det er i mødet mellem mulighed, faglighed og den enkelte patient, at den reflekterende praktiker får øje på alle de facetter, der knytter sig til spørgsmål omkring behandling af og omsorg for døde eller døende. Og Birkler formår meget fint at få sat alle disse facetter i spil bogen igennem, og viser med konkrete eksempler, at der ikke er noget enkelt svar på, om man fx bør have hjertestartere på ældrecentre, eller om aktiv dødshjælp bør lovliggøres.

Om bogen anføres det, at den primært henvender sig til sundhedsprofessionelle, som arbejder blandt døende og pårørende. Dette giver mig en lille indvending; jeg er lidt i tvivl om Birkler i ønsket om at være praksisnær kommer til at genfortælle praksis lidt for meget. Hvor meget nyt vil bogen bringe sundhedsprofessionelle, som til dagligt arbejder med døende og palliativ pleje? Bogen rummer masser af stof til at starte en debat på arbejdspladserne, og selvom jeg som jordemoder primært beskæftiger mig med livets begyndelse, har jeg bestemt fundet den interessant at læse, og jeg tænker, at bogens indirekte budskab om at bestrebe sig på at forstå mere end at forklare kan være en vitaminpille til alle praktikere. Uanset om de arbejder med livets begyndelse eller ende.

Anmelder Katrine Sørensen, jordemoder